

Skaidrojums valsts konsolidētajam finansiālās darbības pārskatam

Pārskata sagatavošanas pamatprincipi

Vispārīgie principi

Valsts konsolidētajā finansiālās darbības pārskatā (turpmāk – konsolidētais finansiālās darbības pārskats) uzrādīta finanšu informācija par ministriju, centrālo valsts iestāžu, pašvaldību un Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites (turpmāk – valsts budžeta finanšu uzskaites) ieņēmumiem un izdevumiem 2014. gadā.

Ieņēmumus un izdevumus atzīst saskaņā ar uzkrāšanas principu periodā, kad tie radušies, neatkarīgi no naudas saņemšanas vai samaksas, izņemot atsevišķus ieņēmumus un izdevumus, kurus uzskaita saskaņā ar naudas plūsmas principu, un to klasificēšanā piemēro Ministru kabineta 2005. gada 27. decembra noteikumus Nr. 1032 „Noteikumi par budžeta ieņēmumu klasifikāciju” un Nr. 1031 „Noteikumi par budžeta izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām”.

Konsolidētajā finansiālās darbības pārskatā ieņēmumus un izdevumus uzrāda, tos klasificējot pēc ekonomiskās būtības, t.i., atbilstoši pamatdarbībai vai finanšu darbībai:

- ieņēmumi un izdevumi no pamatdarbības veidojas, lai sasniegtu budžeta iestāžu primāros mērķus, kas noteikti likumā „Par valsts budžetu 2014. gadam” vai saistošajos noteikumos par pašvaldību budžetiem. Šajā grupā iekļauj arī saņemtos ziedojumus un dāvinājumus un citos budžetos uzskaitītos līdzekļus;
- finanšu ieņēmumi un izdevumi veidojas no kapitālsabiedrību akciju, daļu un vērtspapīru iegādes, pārdošanas, pārvērtēšanas; uzkrājumu nedrošajiem aizdevumiem izveidošanas un samazinājuma; valūtas kursu svārstībām; procentu ieņēmumiem un izdevumiem no finanšu darbības un citiem ienākumiem un izdevumiem no finanšu darbības.

Procentu ieņēmumus un izdevumus izvērtē pēc ekonomiskās būtības un atbilstoši izvērtējumam klasificē šādi:

- valsts budžeta finanšu uzskaitē procentu ieņēmumus vai izdevumus par kontu atlikumiem, termiņnoguldījumiem, aizdevumiem, aizņēmumiem vai vērtspapīriem attiecina uz pamatdarbību;
- valsts un pašvaldību budžeta iestādes (turpmāk kopā – budžeta iestādes) procentu ieņēmumus vai izdevumus par kontu atlikumiem un termiņnoguldījumiem, ja ieguldījuma mērķis ir gūt atdevi, attiecina uz pamatdarbību, savukārt procentu ieņēmumus vai izdevumu par aizņēmumiem attiecina uz finanšu darbību.

Konsolidācijas pamatprincipi

Konsolidētais finansiālās darbības pārskats sagatavots, konsolidējot ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību budžeta iestāžu finansiālās darbības pārskatus un valsts budžeta finanšu uzskaites finansiālās darbības pārskatu.

Sagatavojot konsolidēto finansiālās darbības pārskatu:

- summēti visi pārskatos uzrādītie rādītāji;
- izslēgti savstarpēji atbilstoši ieņēmumu un izdevumu posteņi, savstarpējie darījumi starp pārskatā iekļautām valsts budžeta iestādēm, pašvaldībām un Valsts kasi, kā arī darījumi starp dažādiem budžeta veidiem, pielietojot mazākuma principa metodi, t.i., izslēdzot savstarpēji ekonomiski atbilstošo pozīciju mazākās vērtības.

Pamatdarbības ieņēmumi un izdevumi

Ieņēmumi no pamatdarbības

Ieņēmumus no pamatdarbības veido nodokļu ieņēmumi, kurus atzīst to saņemšanas dienā saskaņā ar naudas plūsmas principu, izņemot ieņēmumus no nekustamā īpašuma nodokļa, ko pašvaldības uzskaita saskaņā ar uzkrāšanas principu.

Nenodokļu ieņēmumus – valsts nodevas, soda naudu, līgumsodu un nokavējuma naudas ieņēmumus – atzīst saskaņā ar naudas plūsmas principu. Procentu ieņēmumus, saņemtās soda naudas un citus nenodokļu ieņēmumus no valsts budžeta finanšu vadības pamatdarbības uzskaita saskaņā ar uzkrāšanas principu.

Saimnieciskā gada beigās nodokļu un nodevu ieņēmumus, kas normatīvos aktos noteiktajā kārtībā atzīti par saņemtiem valsts budžetā iepriekšējā saimnieciskajā gadā, bet valsts budžeta kontā Valsts kasē ieskaitīti kārtējā saimnieciskajā gadā, atzīst ievērojot uzkrāšanas principu.

Maksas pakalpojumus un citus pašu ieņēmumus atzīst atbilstoši uzkrāšanas principam un šos ieņēmumus galvenokārt veido ieņēmumi par izglītības pakalpojumiem, ieņēmumi no lauksaimnieciskās darbības, ieņēmumi par dokumentu izsniegšanu un kancelejas pakalpojumiem, ieņēmumi par nomu un īri, maksa par personu uzturēšanos sociālās aprūpes iestādēs, ieņēmumi par dzīvokļu un komunālajiem pakalpojumiem, atlīdzība no apdrošināšanas sabiedrības par bojātu nekustamo īpašumu un kustamo mantu un citi budžeta iestāžu pašu ieņēmumi.

Ārvalstu finanšu palīdzību budžeta iestādes uzskaita kā nākamo periodu ieņēmumus, ja atbilstoši normatīvos aktos noteiktam saņemtie līdzekļi paredzēti ilgtermiņa ieguldījuma objekta iegādei, izveidošanai vai būvniecībai, tie tiks izlietoti nākamajā pārskata gadā noteiktu nākamā pārskata gada izdevumu segšanai vai budžeta iestādes funkciju izpildes nodrošināšanai un pastāv nosacījums, ka neizpildes gadījumā saņemtie līdzekļi jāatmaksā, kā arī tos neplāno kā dotāciju no vispārējiem ieņēmumiem un budžeta iestāde tos saņēmusi no darījuma partnera - nerezidenta.

Nākamo periodu ieņēmumos uzskaitīto ārvalstu finanšu palīdzību ieņēmumos atzīst vienlaikus ar izdevumiem, par šo vērtību palielinot ieņēmumus un samazinot nākamo periodu ieņēmumus.

Ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļus, kuri veido ārvalstu finanšu palīdzību valsts budžetam, uzskaita Valsts kase kā maksājumu iestāde, un tos atzīst kā saistības pret Eiropas Savienības (turpmāk – ES) politiku instrumentu vai citiem ārvalstu finanšu palīdzības fondiem. Vienlaikus ar izdevumiem atzīst ieņēmumus un noraksta saistības pret ES politiku instrumentu vai citiem ārvalstu finanšu palīdzības fondiem.

Budžeta iestādes transfertu ieņēmumus uzskaita saskaņā ar uzkrāšanas principu, atbilstoši saņemtam apstiprinājumam no citas budžeta iestādes par attaisnotiem (atzītiem) izdevumiem, atzīstot pamatdarbības ieņēmumus un prasības pret budžeta iestādi vai samazinot avansā saņemtos transfertus. Transfertu ieņēmumos iestādes atzīst arī bez atlīdzības ceļā saņemtos aktīvus vai nodotos pasīvus starp vispārējās valdības sektora struktūrām, izņemot valsts vai pašvaldību kontrolētus un finansētus komersantus, ostu un brīvostu pārvaldes, vispārējā valdības sektora sarakstā pie valsts vai pašvaldību struktūrām ietvertās speciālās ekonomiskās zonas.

Ziedojumus un dāvinājumus uzskaita attiecīgajā aktīvu grupā, atzīstot ieņēmumus vai nākamo periodu ieņēmumus dāvinājumu un ziedojumu novērtētajā vērtībā. Nākamo periodu ieņēmumos uzskaitītos ziedojumus un dāvinājumus ieņēmumos atzīst vienlaikus ar izdevumiem, par šo vērtību samazinot nākamo periodu ieņēmumus.

Citus ieņēmumus no pamatdarbības uzrāda saskaņā ar uzkrāšanas principu un tajos iekļauj nefinanšu aktīvu (nemateriālo ieguldījumu, pamatlīdzekļu, krājumu) sākotnējo atzīšanu, inventarizācijā konstatēto pārpalikumu, ieņēmumus no kredītsaistību dzēšanas, izveidoto

uzkrājumu nedrošām prasībām un avansa maksājumiem samazinājumu, ieņēmumus no mežaudžu vērtības palielinājuma un citus darījumus.

Dotāciju no vispārējiem ieņēmumiem atzīst pamatbudžeta ieņēmumos dotācijas saņemšanas dienā un gada beigās samazina par slēgtajiem valsts pamatbudžeta asinājumiem.

Izdevumi no pamatdarbības

Izdevumus no pamatdarbības uzskaita saskaņā ar uzkrāšanas principu un tos veido izdevumi par atalgojumu, darba devēju sociālās apdrošināšanas iemaksas, pabalsti un kompensācijas, mācību, darba un dienesta komandējumi, darba braucieni, pakalpojumi, krājumi, materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs, periodika, nodokļu, nodevu un naudas sodu maksājumi, subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti, kārtējie maksājumi ES budžetā un starptautiskā sadarbība, kā arī procentu izdevumi.

Budžeta iestādes transferta izdevumus uzskaita saskaņā ar uzkrāšanas principu, apstiprinot citas budžeta iestādes iesniegto dokumentu, kas apliecina izdevumu rašanos, atzīst pamatdarbības izdevumus un saistības pret budžeta iestādi vai samazina avansa maksājumu. Transferta izdevumos iestādes atzīst arī bez atlīdzības ceļā nodotos aktīvus vai saņemtos pasīvus starp vispārējās valdības sektora struktūrām, izņemot valsts vai pašvaldību kontrolētus un finansētus komersantus, ostu un brīvostu pārvaldes, vispārējā valdības sektora sarakstā pie valsts vai pašvaldību struktūrām ietvertās speciālās ekonomiskās zonas.

Citi izdevumi no pamatdarbības galvenokārt veidojas no nefinanšu aktīvu (nemateriālo ieguldījumu, pamatlīdzekļu, krājumu) vērtības un vērtības samazinājuma norakstīšanas, izslēdzot aktīvu no uzskaites, inventarizācijās konstatētiem iztrūkumiem, veidojot uzkrājumu nedrošām prasībām, avansiem un iespējamām saistībām, un citiem darījumiem.

Finanšu ieņēmumi un izdevumi

Finanšu ieņēmumi

Finanšu ieņēmumos uzrāda ieņēmumus, kas veidojas no kapitālsabiedrību akciju, daļu un vērtspapīru pārdošanas, pārvērtēšanas un vērtības samazinājuma reversēšanas, uzkrājumu nedrošiem aizdevumiem samazinājuma un valūtas kursu svārstībām, un procentu ieņēmumus no finanšu darbības un citus ienākumus no finanšu darbības.

Finanšu izdevumi

Finanšu izdevumos uzrāda izdevumus, kas veidojas no kapitālsabiedrību akciju, daļu un vērtspapīru iegādes, pārvērtēšanas un vērtības samazinājuma, valūtas kursu svārstībām un izveidotiem uzkrājumiem nedrošiem aizdevumiem, procentu izdevumus no finanšu darbības un citus izdevumus no finanšu darbības.

Ārkārtas ieņēmumi un izdevumi

Ārkārtas ieņēmumos un izdevumos uzrāda darījumus, kuri atšķiras no iestādes parastās darbības, notiek reti, ir neparasti un būtiski, kuru atkārtotā atkārtotā tuvākajā nākotnē nav paredzama, ņemot vērā vidi, kurā iestāde darbojas.

Būtiskums

Konsolidētā finansiālās darbības pārskata skaidrojums sagatavots, ņemot vērā valsts konsolidētā finansiālās darbības pārskata skaidrojumam noteikto būtiskuma līmeni un ministriju, centrālo valsts iestāžu vai pašvaldību finanšu pārskatos uzrādīto posteņu novērtēšanā piemēroto būtiskuma līmeni, kas noteikts saskaņā ar ministrijas, centrālās valsts iestādes vai pašvaldības izstrādāto un apstiprināto nozares vai pašvaldības vienoto grāmatvedības uzskaites kārtību, ko ievēro visas finanšu pārskatu konsolidācijā iesaistītās iestādes. Informācija ir būtiska, ja tās

neuzrādīšana vai neprecīza uzrādīšana var ietekmēt pārskatu lietotāja ekonomiska rakstura lēmumus, kas pieņemti, balstoties uz šo informāciju.

Akcentējums

Ogres novada pašvaldībai par 2014. gada konsolidēto pārskatu par darbības finansiālajiem rezultātiem ir atteikums sniegt atzinumu, jo nepastāv sistēma, kas nodrošinātu konsolidācijas procedūru izpildi un kontroli.

Brocēnu novada pašvaldībai revidenti atteicās sniegt atzinumu, jo revīzijas laikā konstatēja, ka nav veiktas korekcijas attiecībā uz nekustamo īpašumu bilances vērtību, uz zemes gabalu platību un ceļu garumu atbilstoši Valsts reģistru datiem, debitoru un kreditoru kontu atlikumi nesniedz skaidru un patiesu priekšstatu par debitoru un kreditoru atlikumu patieso stāvokli 2014. gada 31. decembrī, kā arī bilancē uzrādītie dati par kapitālsabiedrību pašu kapitāla lielumu nav pareizi uzrādīti un finanšu ieguldījumi nav pareizi aprēķināti.

Skaidrojums par darbības finansiālo rezultātu posteņiem

Valsts konsolidētajā finansiālās darbības pārskatā veikta konsolidācija šādos pārskata posteņos:

- ieņēmumi no pamatdarbības konsolidēti par kopējo summu (6 716 723 805) *euro* vērtībā par iestāžu savstarpējiem darījumiem;
- izdevumi konsolidēti par kopējo summu (6 716 723 805) *euro* vērtībā par iestāžu savstarpējiem darījumiem, t.sk.:
 - izdevumi no pamatdarbības (6 709 180 809) *euro* vērtībā;
 - finanšu izdevumi 7 542 996 *euro* vērtībā.

Valsts konsolidētajā finansiālās darbības pārskatā veikta korekcija šādos pārskata posteņos:

- finanšu ieņēmumi 842 276 318 *euro* vērtībā par ministriju un centrālo valsts iestāžu ilgtermiņa finanšu ieguldījumu pārrēķinu pēc pašu kapitāla metodes;
- finanšu izdevumi (82 880 461) *euro* vērtībā, t.sk.:
 - (3 576 673) *euro* vērtībā par pašvaldību ilgtermiņa finanšu ieguldījumu pārrēķinu pēc pašu kapitāla metodes;
 - (79 303 788) *euro* vērtībā par sniegto galvojumu saistībām, ko plāno segt no valsts budžeta līdzekļiem.

Finansiālās darbības ieņēmumu no pamatdarbības posteņu izmaiņas uzrādītas 1.tabulā.

1.tabula. Ieņēmumi no pamatdarbības (*euro*)

Rādītājs	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Palielinājums (+), samazinājums (-) (1. - 2.)	Procentuālās izmaiņas 1./2. x 100)
A	B	1	2	3	4
Ieņēmumi no pamatdarbības (A1.1. līdz A1.8. rindas summa)	FD.A1.	9 049 723 751	11 376 634 773	-2 326 911 022	79,5
Nodokļu ieņēmumi		6 677 032 921	6 399 949 800	277 083 121	104,3
Nenodokļu ieņēmumi	FD.A1.1.	632 792 691	523 837 070	108 955 621	120,8
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	FD.A1.2.	321 601 495	256 419 239	65 182 256	125,4
Ārvalstu finanšu palīdzība	FD.A1.3.	1 027 791 684	1 218 253 630	-190 461 946	84,4
Transferti		58 920 438	19 695 975	39 224 463	299,1
Ziedojumi un dāvinājumi		13 514 356	16 925 410	-3 411 054	79,8
Citi ieņēmumi no pamatdarbības	FD.A1.4.	318 070 166	2 941 553 649	-2 623 483 483	10,8

Valsts konsolidētajā finansiālās darbības pārskatā dati salīdzināti ar 2013. gadu.

Valsts konsolidēto finansiālās darbības ieņēmumu no pamatdarbības izmaiņas galvenokārt veido:

FD.A1.1. Nenodokļu ieņēmumi.

- Lielākais šī posteņa palielinājums, ir Liepājas pilsētas pašvaldībai 142 855 706 *euro* vērtībā. Būtiskākie darījumi ir ieņēmumi no dividendēm un ieņēmumi no apbūvēta zemesgabala privatizācijas (Liepājas pilsētas pašvaldība precizēja Zemesgrāmatā īpašuma sastāvu dzīvojamām ēkām, zemei zem dzīvojamām ēkām un veica īpašuma tiesību dzēšanu dzīvojamām ēkām, ar to funkcionāli saistītajām palīgceltnēm un zemesgabaliem, pārreģistrējot piederošo īpašuma daļu uz atlikušajām kopīpašuma domājamām daļām no dzīvojamām ēkām uz palīgceltnēm un zemesgabaliem, kā ar veica pašvaldības īpašuma tiesību dzēšanu dzīvojamām ēkām, kuras ir privatizētas un reģistrētas zemesgrāmatā uz pircēja vārda);
- Samazinājums šajā postenī, ir valsts budžeta finanšu uzskaitē par (11 075 611) *euro*. Būtiskākie darījumi ir procentu ieņēmumu par kontu atlikumiem samazinājums, jo 2013. gadā bija izdevīgi nosacījumi latu resursu glabāšanai Latvijas Bankā, savukārt 2014. gadā Eiropas Centrālās bankas padomes pieņemtā lēmuma par negatīvas procentu likmes piemērošanu Euro sistēmas noguldījumu iespējām rezultātā kontu atlikumi *euro* valūtā Latvijas Bankā ievērojami samazinājās. Kā arī samazinājās procentu ieņēmumi par Valsts kases ieguldījumiem rezidentu parāda vērtspapīros (AS „Reverta”), jo samazinājās šo vērtspapīru nominālvērtība un procentu likme 2014. gadā bija zemāka, ņemot vērā 6 mēnešu EURIBOR likmes tālāka samazinājuma ietekmi.

FD.A.1.2. Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi.

- Lielākais šī posteņa palielinājums ir Tieslietu ministrijai 9 947 575 *euro* vērtībā, tas saistīts ar regresa kārtībā atgūstamajiem uzturlīdzekļu parādiem, kā arī nekustamā īpašuma kadastrālo uzmērīšanu un jauna nekustamā īpašuma reģistrāciju;
- Veselības ministrijai palielinājums ir 3 756 777 *euro* vērtībā, būtiskākie darījumi saistīti ar pacientu skaita pieaugumu un maksas dopinga kontroļu skaita pieaugumu, kā arī zāļu novērtēšanas, reģistrācijas, to izmaiņu apstiprināšanas, pārreģistrācijas un pēc reģistrācijas uzraudzības pakalpojumiem;
- Samazinājums šajā postenī ir Ekonomikas ministrijai (48 552 167) *euro* vērtībā, būtiskākie darījumi saistīti ar neatbilstoši veikto izdevumu atmaksu par Eiropas savienības fondu līdzekļiem no VAS „Latvijas Attīstības finanšu institūcija „Altum”” un SIA „Latvijas Garantiju aģentūra”.

FD.A.1.3. Ārvalstu finanšu palīdzība.

- Lielākais šī posteņa samazinājums ir Satiksmes ministrijai (101 220 029) *euro* vērtībā, būtiskākie darījumi saistīti ar Kohēzijas fonda 2004. – 2006. gada plānošanas periodā īstenoto projektu noslēgumu;
- Samazinājums šajā postenī veidojies arī valsts budžeta finanšu uzskaitē (89 068 398) *euro* vērtībā, kas saistīts ar jauna plānošanas perioda 2014. – 2020. gadam atvēršanu Eiropas Savienības (turpmāk – ES) struktūrfondiem un Kohēzijas fonda, Eiropas Lauksaimniecības garantijas fonda, Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai, Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda un citiem ES politiku instrumentiem, kā arī 2007. – 2013. gada plānošanas perioda ieņēmumiem no ES fondiem;
- Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai samazinājums ir (2 606 290) *euro*, kas saistīts ar līdzekļu samazinājumu dažādiem ārvalstu finanšu palīdzības pārrobežu programmas projektiem.

FD.A.1.4. Citi ieņēmumi no pamatdarbības.

- pārskata periodā lielākais šī posteņa samazinājums Satiksmes ministrijai (1 677 054 133) *euro* vērtībā un Daugavpils pilsētas pašvaldībai (52 651 407) *euro*

vērtībā, jo mainot grāmatvedības politiku 2013. gadā, pārgrāmatoja saistības par iepriekšējos periodos saņemtajiem līdzekļiem no rezidenti ārvalstu finanšu palīdzības un Eiropas Savienības politiku instrumentu līdzfinansēto projektu īstenošanai, un ilgtermiņa ieguldījumu pārvērtēšanas rezervi uz pamatdarbības ieņēmumiem;

- Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai samazinājums ir (136 533 089) *euro* vērtībā, būtiskākās izmaiņas saistītas ar emisiju kvotu vērtības samazinājumu.

Finansiālās darbības izdevumu no pamatdarbības posteņu izmaiņas uzrādītas 2.tabulā.

2.tabula. Izdevumi no pamatdarbības (*euro*)

Rādītājs	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Palielinājums (+), samazinājums (-) (1. – 2.)	Procentuālās izmaiņas (1./2. x 100)
A	B	1	2	3	4
Izdevumi no pamatdarbības (A2.1. līdz A2.11. rindas summa)	FD.A2.	9 265 487 649	8 744 563 987	520 923 662	106,0
Atalgojums		1 458 056 563	1 370 278 410	87 778 153	106,4
Darba devēja sociālās apdrošināšanas iemaksas, pabalsti un kompensācijas		424 796 519	397 172 623	27 623 896	107,0
Mācību, darba un dienesta komandējumi un dienesta, darba braucieni	FD.A2.1.	31 198 966	27 862 198	3 336 768	112,0
Pakalpojumi	FD.A2.4.	791 152 226	781 178 504	9 973 722	101,3
Krājumi, materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs, periodika	FD.A2.2.	251 553 523	283 824 459	-32 270 936	88,6
Nodokļu, nodevu un naudas sodu maksājumi		26 571 186	26 128 437	442 749	101,7
Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti, kārtējie maksājumi Eiropas Savienības budžetā un starptautiskā sadarbība		4 654 997 287	4 432 277 231	222 720 056	105,0
Procentu izdevumi	FD.A2.3.	409 889 700	349 639 880	60 249 820	117,2
Transferti		7 163 735	14 107 593	-6 943 858	50,8
Pamatkapitāla veidošana/nolietojuma un amortizācijas izmaksas		631 833 888	622 872 669	8 961 219	101,4
Citi izdevumi no pamatdarbības	FD.A24.	578 274 056	439 221 984	139 052 072	131,7

Finansiālās darbības izdevumu no pamatdarbības būtiskākās izmaiņas veido:

FD.A2.1. Mācību, darba un dienesta komandējumi un dienesta, darba braucieni.

- Lielākais šī posteņa palielinājums ir Ārlietu ministrijai 726 403 *euro* vērtībā, būtiskākie darījumi saistīti ar komandējumu un darba braucienu pieaugumu, lai nodrošinātu savlaicīgu un kvalitatīvu Latvijas sagatavošanos prezidentūrai Eiropas Savienības Padomē 2015. gadā;
- Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai palielinājums 631 509 *euro* vērtībā, to ietekmēja biežāki komandējumu un dienesta, darba braucienu uz Eiropas Komisijas un Eiropas Padomes darba grupām;
- Aizsardzības ministrijai palielinājums 404 011 *euro* vērtībā, būtiskākie darījumi saistīti ar Nacionālo bruņoto spēku ārvalstu komandējumu skaita palielinājumiem saistībā ar karavīru dalību starptautiskajās operācijās (piemēram, dalības

nodrošināšanai Eiropas Savienības militārajā operācijā Mali), izdevumiem pirmsmisijas apmācības komandējumiem, augstāko valsts amatpersonu apsardzei komandējumu laikā, kurjeru dienesta uzdevumu izpildei, kā arī ar pasākumiem, kas saistīti ar valsts aizsardzības politikas realizāciju un Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē nodrošināšanu.

FD.A2.2. Krājumi, materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs, periodika.

- Lielākais šī posteņa palielinājums ir Finanšu ministrijai 1 845 520 *euro* vērtībā, būtiskākie darījumi saistīti ar nepieciešamā inventāra iegādi jauno darba vietu aprīkošanai Valsts ieņēmumu dienestam, pārceļoties uz jauno administratīvo ēku Rīgā, Talejas ielā;
- Aizsardzības ministrijai palielinājums ir 1 529 039 *euro* vērtībā, saistībā ar Zemessardzes spēju stiprināšanu, efektīvas rezervju sistēmas pilnveidošanu un Valsts kiberdrošības stiprināšanu;
- Lielākais samazinājums šai posteņī ir Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai (34 845 440) *euro* vērtībā, izsolēs pārdoto emisijas kvotu vērtības norakstīšanas rezultātā.

FD.A2.3. Procentu izdevumi.

Lielākais palielinājums šai posteņī ir valsts budžeta finanšu uzskaitē 61 109 092 *euro* vērtībā:

- Ārējā finanšu tirgū emitēto vērtspapīru uzkrāto procentu izdevumu pieauguma rezultātā, jo Valsts kase 2014. gadā organizēja divas obligāciju emisijas starptautiskajos finanšu tirgos, kur lēmums par otro emisiju 2014. gada aprīlī bija saistīts ar ātrāku priekšfinansējuma nodrošināšanu 2015. gada janvārī plānotai aizdevuma atmaksai Eiropas Komisijai 1,2 mljrd. *euro* apmērā;
- Iekšējā finanšu tirgū emitēto vērtspapīru procentu maksājumu palielinājuma rezultātā, jo vērtspapīru neto emisiju faktiskais apjoms 2014. gadā bija lielāks, kā sākotnēji prognozēts (79,9 milj. *euro* apmērā pēc nominālvērtības), saglabājot augstu obligāciju īpatsvaru bruto emisijas apjomā;
- realizēto un nerealizēto procentu izdevumu no atvasinātiem finanšu instrumentiem palielinājuma rezultātā;
- procentu maksājumu par aizņēmumiem ārējā finanšu tirgū samazinājuma rezultātā, jo Valsts kase 2014. gada pirmajā pusē veica Eiropas Komisijas aizdevuma atmaksu 1,0 mljrd. *euro* apmērā.

Skaidrojums par Valsts kases izmantotajiem atvasinātajiem finanšu instrumentiem sniegts valsts konsolidētā grāmatvedības bilances sadaļā „Valsts kases izmantotie atvasinātie finanšu instrumenti”.

FD.A2.4. Citi izdevumi no pamatdarbības.

- Lielākais šī posteņa palielinājums ir Liepājas pilsētas pašvaldībai 192 837 363 *euro* vērtībā, būtiskākās izmaiņas saistītas ar zemes pārvērtēšanas korekcijām, tas ir, periodā no 2012. – 2013. gadam Zemesgrāmatā precizēts īpašuma sastāvs zemei zem dzīvojamām ēkām, pārreģistrējot Liepājas pilsētas pašvaldībai piederošo īpašuma daļu no 1 (viens) uz atlikušajām kopīpašuma domājamām daļām no dzīvojamām ēkām, ar to funkcionāli saistītajām palīģceltnēm un zemesgabaliem, kā arī veikta Liepājas pilsētas pašvaldības īpašuma tiesību dzēšana dzīvojamām ēkām, ar to funkcionāli saistītajām palīģceltnēm un zemesgabaliem, kuri pilnībā ir privatizēti un reģistrēti zemesgrāmatā uz pircēju vārda;
- Lielākais šī posteņa samazinājums ir Ekonomikas ministrijai (48 796 449) *euro* vērtībā, būtiskākās izmaiņas saistītas:

- ar izdevumu norakstīšanu Latvijas dalības pārtraukšanai starptautiskajā izstādē „Expo Milano 2015”, pamatojoties uz Ministru kabineta 2015. gada 27. janvāra sēdes protokolu Nr. 5;
 - Ekonomikas ministrijas un valsts akciju sabiedrības (turpmāk - VAS) „Latvijas Attīstības finanšu institūcija Altum” finansējuma izdevumiem komersantiem mikro aizdevumiem;
 - atmaksu par privatizācijas objekta pirkumu privātpersonai pēc Ministru kabineta 21.05.2014. rīkojuma Nr. 233;
 - Ekonomikas ministrijas un SIA „Latvijas Garantiju aģentūra” 30.09.2014. līguma Nr. 2011/15 grozījumiem Nr. 4 par ieguldījuma fonda samazinājumu, aizdevumu fonda ieguldījumu daļu samazinājumu par zaudējumos norakstītajiem aizdevumiem, līgums par projekta īstenošanu Nr. 2DP/2.2.1.4/09/IPIA/EM/001/001.
- Rīgas pilsētas pašvaldībai samazinājums ir (12 669 597) *euro* vērtībā, būtiskākās izmaiņas saistītas ar izdevumiem uzkrājumu veidošanai paredzamajām saistībām par tiesvedībām, un izdevumiem uzkrājumu veidošanai prasībām par nekustamā īpašuma nodokli, kā arī ar izdevumiem no nefinanšu aktīvu vērtības un vērtības samazinājuma norakstīšanas, atpūtai un izklaidei izmantojamo zemi izslēdzot no uzskaites un norakstot ilgtermiņa ieguldījumus saistībā ar to ieguldīšanu kapitālsabiedrību pamatkapitālā.

Finansiālās darbības finanšu ieņēmumu un izdevumu posteņu izmaiņas uzrādītas 3.tabulā.

3.tabula. Finanšu ieņēmumi un izdevumi (euro)

Rādītājs	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Palielinājums (+), samazinājums (-) (1. – 2.)	Procentuālās izmaiņas (1./2. x 100)
A	B	1	2	3	4
Finanšu ieņēmumi (+)	FD.B1.	1 801 804 650	963 244 067	838 560 583	187,1
Finanšu izdevumi (-)	FD.B2.	-1 161 370 476	-329 582 724	-831 787 752	352,4

FD.B1. Finanšu ieņēmumi.

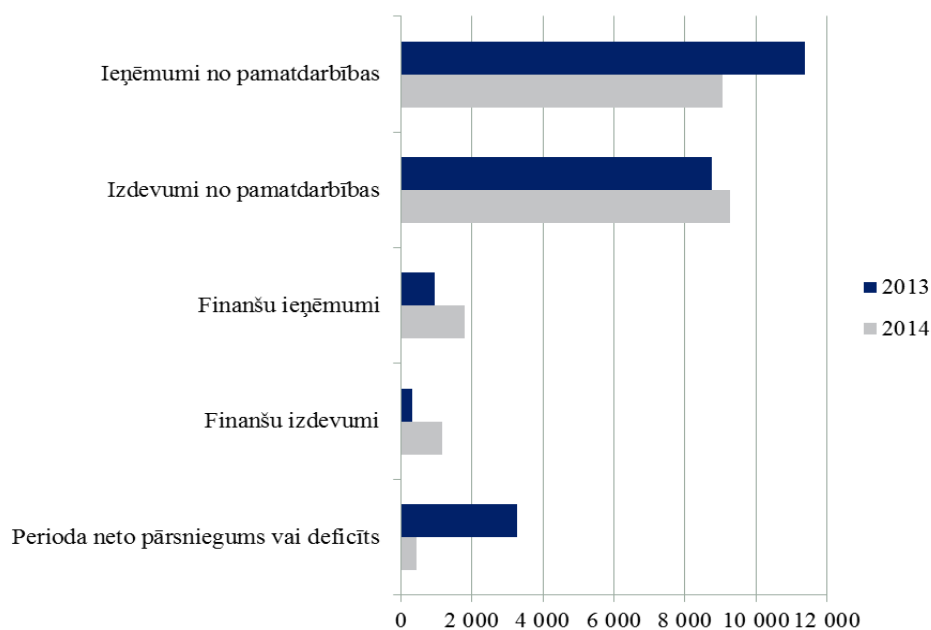
- Lielākais šī posteņa palielinājums ir valsts budžeta finanšu uzskaitē 334 565 206 *euro* vērtībā. Tas saistīts ar:
 - valūtas peļņu, kas radās no Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites pamatdarbības;
 - cesijas līgumu par pārņemto prasību pret AS „KVV Liepājas Metalurģs” atzīšanas rezultātu;
 - PHARE programmas slēgšanu, jo saistības šīs programmas ietvaros pret Eiropas Komisiju ir nokārtotas, un prasību par galvojuma saistībām pret Ziemeļu Investīciju banku izpildes rezultātā.
- Finanšu ministrijai palielinājums 233 800 252 *euro* vērtībā. Būtiskākie darījumi saistīti ar:
 - ieņēmumiem no valūtas kursa svārstībām, kurus veido finanšu ieguldījumu ārvalstu finanšu institūcijās atlikumu izmaiņas un ilgtermiņa saistību par maksājumiem ārvalstu finanšu institūcijās atlikumu izmaiņas;

- mantisko ieguldījumu valsts akciju sabiedrības “Valsts nekustamie īpašumi” pamatkapitālā saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 4. novembra rīkojumu Nr. 521;
- akciju ieguldīšanu VAS “Attīstības finanšu institūcija” pamatkapitālā saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 6. augusta rīkojumu Nr. 409 “Par valsts akciju sabiedrības “Latvijas Attīstības finanšu institūcija Altum”, sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Latvijas Garantiju aģentūra” un valsts akciju sabiedrības “Lauku attīstības fonds” akciju un kapitāla daļu ieguldīšanu akciju sabiedrības “Attīstības finanšu institūcija” pamatkapitālā” (turpmāk – rīkojums Nr. 409) un ar Uzņēmuma reģistra 2014. gada 11. septembra lēmumu Nr. 6-12/139649 par akciju sabiedrības “Attīstības finanšu institūcija” pamatkapitāla palielināšanu.
- Ekonomikas ministrijai palielinājums ir 105 674 367 *euro* vērtībā, kas saistīts ar ieņēmumiem no mantiskā ieguldījuma AS „Latvenergo” un VAS „Privatizācijas aģentūra” turējumā nodoto valsts kapitāla daļu SIA „Liepājas sērkociņi”, SIA „Latvijas Mobilais telefons” un SIA „Lattelecom” nominālvērtības atzīšanas ieņēmumiem;
- Lielākais samazinājums šajā postenī ir Rīgas pilsētas pašvaldībai (21 378 600) *euro* vērtībā, tas saistīts ar to, ka samazinājušies darījumi ar kapitālsabiedrībām par akciju un daļu pārdošanu un mantiskajiem ieguldījumiem kapitālsabiedrībās.

FD.B2. Finanšu izdevumi.

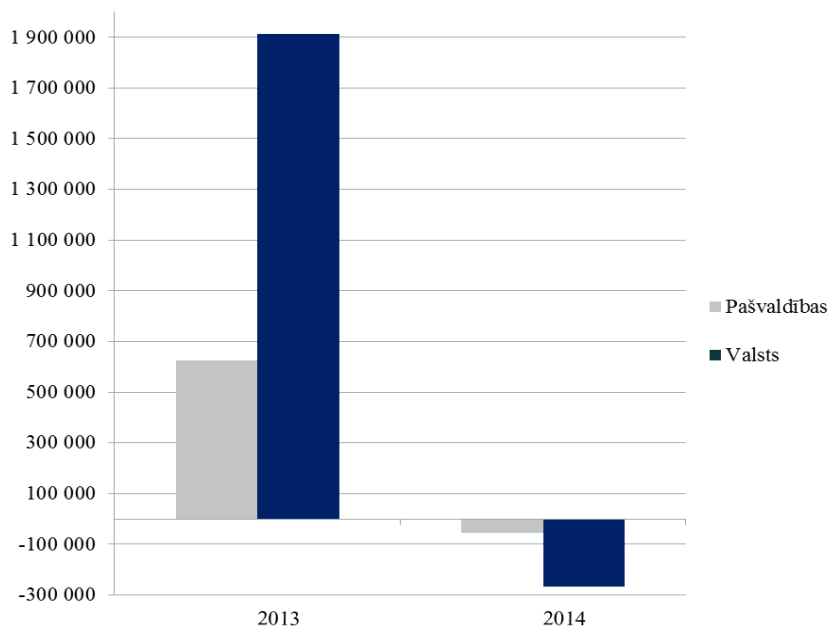
- Lielākais šī posteņa palielinājums ir Finanšu ministrijai 334 684 980 *euro* vērtībā, būtiskākie darījumi saistīti ar:
 - izdevumiem no valūtas kursu svārstībām, kas rodas no ilgtermiņa saistību konta ārvalstu finanšu institūcijām pārvērtēšanas rezultāta;
 - VAS “Valsts nekustamie īpašumi” pamatkapitāla samazināšanu;
 - VAS “Latvijas Attīstības finanšu institūcijas Altum” akciju ieguldīšanu akciju sabiedrības “Attīstības finanšu institūcija” pamatkapitālā saskaņā ar rīkojumu Nr. 409.
- valsts budžeta finanšu uzskaitē palielinājums 321 402 624 *euro* vērtībā, būtiskākās izmaiņas saistītas ar valūtas zaudējumiem, kas radās no Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites pamatdarbības un ar finanšu ieguldījumiem Eiropas Stabilitātes mehānisma fondā;
- Ekonomikas ministrijai palielinājums 112 543 576 *euro* vērtībā, būtiskākie darījumi saistīti ar SIA „Latvijas Garantiju aģentūra” akciju izslēgšana no finanšu ieguldījumiem saskaņā ar rīkojumu Nr. 409;
- Lielākais samazinājums šai postenī ir Rīgas pilsētas pašvaldībai (65 434 385) *euro* vērtībā, lielākais darījums saistīts ar mijmaiņas darījuma ar Deutsche Bank AG patiesās vērtības izmaiņām.

Valsts konsolidētā finansiālās darbības pārskata rādītāji par 2013. gadu un 2014. gadu attēloti 1. attēlā.

1.attēls. Valsts konsolidētais finansiālās darbības rezultāts 2013. gadā un 2014. gadā (tūkst. euro)

Finansiālās darbības kopsavilkuma perioda neto pārsniegums vai deficīts 2013. gadā un 2014. gadā, kas uzrādīts atbilstoši uzkrāšanas principam sadalījumā pa valsts budžeta iestāžu, t.sk. valsts budžeta finanšu uzskaites, un pašvaldību budžeta iestāžu finanšu informāciju, attēlots 2. attēlā.

2.attēls. Valsts budžeta iestāžu, t.sk. valsts budžeta finanšu uzskaites, un pašvaldību budžeta iestāžu perioda neto pārsniegums vai deficīts 2013. gadā un 2014. gadā (tūkst. euro)

Informācija par valsts budžeta, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu budžetu un budžeta nefinansētu iestāžu ieņēmumiem un izdevumiem atbilstoši ekonomiskajām kategorijām atklāta gada pārskatā no 10. līdz 16. pielikumam.

Informācija par pašvaldību ieņēmumiem un izdevumiem atbilstoši ekonomiskajām kategorijām atklāta gada pārskatā no 18. līdz 20. pielikumam.